

Netværkskompendium:

Kommandoer, IP- og
Ethernet-informationer,
ordliste, links mv.

Bilag til Netværkskurserne

Ordlisten er venligst leveret af TDC.

Af Henrik Thomsen & Anders Valgreen / EUC MIDT Viborg
Dato: 17. oktober 2005

ASC-II TABELLEN	3
NOGLE WINDOWS XP NETVÆRKS KOMMANDOER	4
IP ADRESSER	5
IP KLASSE	5
RESERVEREDE IP ADRESSER – PRIVAT NET	5
ETHERNET	6
FORSKELLIGE TYPER TRANSMISSIONS TEKNOLOGIER	6
ORDLISTE	6
TEKNISK ORDLISTE (HENTET FRA TDC'S HJEMMESIDE TDC.DK D. 1/8-05)	6
HYPERLINKS / INTERNETGENVEJE	28

ASC-II tabellen

American Standard Code for Information Interchange

DEC	HEX	OKT	ASC-II TEGN	DEC	HEX	OKT	ASC-II TEGN	DEC	HEX	OKT	ASC-II TEGN	DEC	HEX	OKT	ASC-II TEGN
0	0	0	NULL	32	20	40	SPACE	64	40	100	@	96	60	140	`
1	1	1	SOH	33	21	41	!	65	41	101	A	97	61	141	a
2	2	2	STX	34	22	42	"	66	42	102	B	98	62	142	b
3	3	3	ETX	35	23	43	#	67	43	103	C	99	63	143	c
4	4	4	EOT	36	24	44	\$	68	44	104	D	100	64	144	d
5	5	5	ENQ	37	25	45	%	69	45	105	E	101	65	145	e
6	6	6	ACK	38	26	46	&	70	46	106	F	102	66	146	f
7	7	7	BELL	39	27	47	'	71	47	107	G	103	67	147	g
8	8	10	BS	40	28	50	(	72	48	110	H	104	68	150	h
9	9	11	HT	41	29	51	)	73	49	111	I	105	69	151	i
10	A	12	LF	42	2A	52	*	74	4A	112	J	106	6A	152	j
11	B	13	VT	43	2B	53	+	75	4B	113	K	107	6B	153	k
12	C	14	FF	44	2C	54	,	76	4C	114	L	108	6C	154	l
13	D	15	CR	45	2D	55	-	77	4D	115	M	109	6D	155	m
14	E	16	SO	46	2E	56	.	78	4E	116	N	110	6E	156	n
15	F	17	SI	47	2F	57	/	79	4F	117	O	111	6F	157	o
16	10	20	DLE	48	30	60	0	80	50	120	P	112	70	160	p
17	11	21	DC1/XON	49	31	61	1	81	51	121	Q	113	71	161	q
18	12	22	DC2	50	32	62	2	82	52	122	R	114	72	162	r
19	13	23	DC3/XOFF	51	33	63	3	83	53	123	S	115	73	163	s
20	14	24	DC4	52	34	64	4	84	54	124	T	116	74	164	t
21	15	25	NAK	53	35	65	5	85	55	125	U	117	75	165	u
22	16	26	SYN	54	36	66	6	86	56	126	V	118	76	166	v
23	17	27	ETB	55	37	67	7	87	57	127	W	119	77	167	w
24	18	30	CAN	56	38	70	8	88	58	130	X	120	78	170	x
25	19	31	EM	57	39	71	9	89	59	131	Y	121	79	171	y
26	1A	32	SUB	58	3A	72	:	90	5A	132	Z	122	7A	172	z
27	1B	33	ESC	59	3B	73	;	91	5B	133	[	123	7B	173	{
28	1C	34	FS	60	3C	74	<	92	5C	134	\	124	7C	174	
29	1D	35	GS	61	3D	75	=	93	5D	135	]	125	7D	175	}
30	1E	36	RS	62	3E	76	>	94	5E	136	^	126	7E	176	~
31	1F	37	US	63	3F	77	?	95	5F	137	_	127	7F	177	DELETE

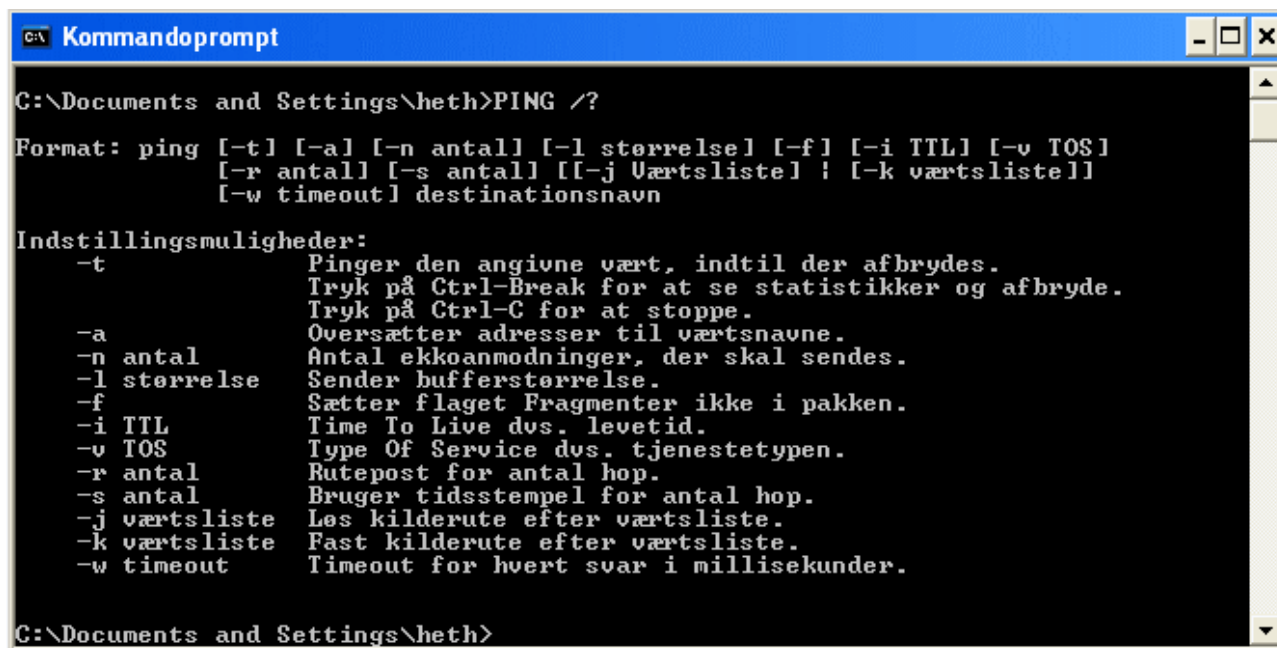
Nogle Windows XP netværks kommandoer

Der findes mange kommandoer i Windows XP. Nogle af de netværks relaterede er vist i nedenstående tabel.

Kommandoerne kan ofte tilpasses til et specifikt behov ved at anvende flag. (Se kommando siderne)

KOMMANDO	BESKRIVELSE
ARP	Address Resolution Protocol. Sammenkæder IP adresser og MAC adresser
FTP	File Transfer Protocol. FTP klient der kan lave filoverførsler med en FTP-server
IPCONFIG	Viser maskinens aktuelle IP konfiguration
NBTSTAT	Viser protokolstatistikker og aktuelle TCP/IP tilslutninger, der bruger NBT (NetBIOS over TCP/IP)
NET	Anvendes blandt andet til NetBIOS – delte filer og printere
NETSTAT	Netværks statistik. Viser netværks aktivitet og trafik.
NSLOOKUP	Name Server Lookup – Henter oplysninger fra DNS servere
ROUTE	Vis eller ændre maskinens Route tabel
PING	Testkommando der sender pakker til en modtager som svarer tilbage.
TELNET	Telnet klient der kan lave en opkobling til en Telnet server.
TRACERT	Trace route – Sporer rute gennem nettet til en modtager.

For anvendelse af kommandoerne kan syntaksen ofte findes ved at skrive /? efter kommandoen:


```

C:\Documents and Settings\heth>PING /?

Format: ping [-t] [-a] [-n antal] [-l størrelse] [-f] [-i TTL] [-v IOS]
          [-r antal] [-s antal] [[-j værtsliste] | [-k værtsliste]]
          [-w timeout] destinationsnavn

Indstillingsmuligheder:
-t          Pinger den angivne vært, indtil der afbrydes.
            Tryk på Ctrl-Break for at se statistikker og afbryde.
            Tryk på Ctrl-C for at stoppe.
-a          Oversætter adresser til værtsnavne.
-n antal   Antal ekkoanmodninger, der skal sendes.
-l størrelse  Sender bufferstørrelse.
-f          Sætter flaget Fragmenter ikke i pakken.
-i TTL     Time To Live dvs. levetid.
-v IOS     Type Of Service dvs. tjenestetypen.
-r antal   Rutepost for antal hop.
-s antal   Bruger tidsstempel for antal hop.
-j værtsliste  Løs kilderute efter værtsliste.
-k værtsliste  Fast kilderute efter værtsliste.
-w timeout  Timeout for hvert svar i millisekunder.

C:\Documents and Settings\heth>

```

Figur 1 - Syntaks for kommandoen PING

IP adresser**IP klasser**

FRA IP	TIL IP	PREFIX	Klasse
0.0.0.0	127.255.255.255	0.0.0.0/1	Klasse A
128.0.0.0	191.255.255.255	128.0.0.0/2	Klasse B
192.0.0.0	223.255.255.255	192.0.0.0/3	Klasse C
224.0.0.0	239.255.255.255	224.0.0.0/4	Klasse D – Multicast adresser
240.0.0.0	255.255.255.255	240.0.0.0/4	Klasse E – Reserveret til fremtidig brug

Reserverede IP adresser – Privat net

FRA IP	TIL IP	PREFIX	Anvendes til
0.0.0.0	0.255.255.255	0.0.0.0/8	Reserveret til ARPA – Dem der opfandt IP
10.0.0.0	10.255.255.255	10.0.0.0/8	Reserveret til Privat net
127.0.0.0	127.255.255.255	127.0.0.0/8	Reserveret til Loopback adresse internt i host.
169.254.0.0	169.254.255.255	169.254.0.0/16	Microsoft automatisk konfigurerede adresser.
172.16.0.0	172.31.255.255	172.16.0.0/12	Reserveret til Privat net
192.168.0.0	192.168.255.255	192.168.0.0/16	Reserveret til Privat net
224.0.0.0	239.255.255.255	224.0.0.0/4	Klasse D – Multicast adresser
240.0.0.0	255.255.255.255	240.0.0.0/4	Reserveret til fremtidig brug

Ethernet

Forskellige typer transmissions teknologier

Designation	Description
10Base-2	10 Mbps baseband Ethernet over coaxial cable with a maximum distance of 185 meters. Also referred to as <i>Thin Ethernet</i> or <i>Thinnet</i> or <i>Thinwire</i> .
10Base-5	10 Mbps baseband Ethernet over coaxial cable with a maximum distance of 500 meters. Also referred to as <i>Thick Ethernet</i> or <i>Thicknet</i> or <i>Thickwire</i> .
10Base-36	10 Mbps baseband Ethernet over multi-channel coaxial cable with a maximum distance of 3,600 meters.
10Base-F	10 Mbps baseband Ethernet over optical fiber .
10Base-FB	10 Mbps baseband Ethernet over two multi-mode optical fibers using a synchronous active hub .
10Base-FL	10 Mbps baseband Ethernet over two optical fibers and can include an optional asynchronous hub.
10Base-FP	10 Mbps baseband Ethernet over two optical fibers using a passive hub to connect communication devices.
10Base-T	10 Mbps baseband Ethernet over twisted pair cables with a maximum length of 100 meters.
10Broad-36	10 Mbps baseband Ethernet over three channels of a cable television system with a maximum cable length of 3,600 meters.
10Gigabit Ethernet	Ethernet at 10 billion bits per second over optical fiber. Multimode fiber supports distances up to 300 meters; single mode fiber supports distances up to 40 kilometers.
100Base-FX	100 Mbps baseband Ethernet over two multimode optical fibers.
100Base-T	100 Mbps baseband Ethernet over twisted pair cable.
100Base-T2	100 Mbps baseband Ethernet over two pairs of Category 3 or higher unshielded twisted pair cable.
100Base-T4	100 Mbps baseband Ethernet over four pairs of Category 3 or higher unshielded twisted pair cable.
100Base-TX	100 Mbps baseband Ethernet over two pairs of shielded twisted pair or Category 4 twisted pair cable.
100Base-X	A generic name for 100 Mbps Ethernet systems.
1000Base-CX	1000 Mbps baseband Ethernet over two pairs of 150 shielded twisted pair cable.
1000Base-LX	1000 Mbps baseband Ethernet over two multimode or single-mode optical fibers using longwave laser optics.
1000Base-SX	1000 Mbps baseband Ethernet over two multimode optical fibers using shortwave laser optics.
1000Base-T	1000 Mbps baseband Ethernet over four pairs of Category 5 unshielded twisted pair cable.
1000Base-X	A generic name for 1000 Mbps Ethernet systems.

Ordliste

Teknisk ordliste (hentet fra TDC's hjemmeside d. 1/8-05)

A

ActiveX

En komponent fra Microsoft som håndterer input fra brugeren, og giver mulighed for at lave interaktive hjemmesider, i stil med Java, Plug-ins m.m.

Adgangskode

Bogstavkombination, der skal bruges sammen med et brugernavn for at identificere sig over for en computer. For sikre din internet adgang, dine e-mails m.v. er det nødvendigt at begrænse adgangen ved hjælp af adgangskode/password. Hos TDC er det kombinationen af kundenummer (brugernavn) og adgangskode/password, der identificerer dig.

ADSL - Asymmetrical Digital Subscriber Line

En xDSL teknologi, som er lavet til højhastighedsforbindelser over det eksisterende kobber telenet. Hastigheden på ADSL er som navnet antyder asymmetrisk, hvilket vil sige at den maksimalt opnåelige hastighed upstream og downstream ikke er den samme. ADSL er dermed meget egnet til brugere med et skævt trafikforbrug, altså masser af trafik fra server til client og begrænset trafik den modsatte vej. Dette trafikmønster er det typiske på www. Dernæst afhænger den maksimalt opnåelige hastighed af kvaliteten af den linie det skal køre over, og dermed af afstanden til centralen, hvor der skal stå en såkaldt DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer). Kvaliteten af ledningen bestemmes af dens dæmpning. Visse internetudbydere (World Online, CyberCity) benytter egen telefonledning (rå kobber) til ADSL mens andre (TDC) benytter en eksisterende telefonlinie og et skillefilter. Fordi skillefiltret i sig selv dæmper signalet er det med den teknik ikke muligt at nå helt samme rækkevidde som med dedikerede linier. Forskellen er i de fleste tilfælde uden praktisk betydning. ADSL bruges primært til at give adgang til internettet, men kan selvsagt også bruges til anden form for dataoverførsel.

Agent

Et elektronisk program, der kan minde om kunstig intelligens på internettet. Agenter kan selvstændigt udføre en handling på baggrund af gentagede (typisk ensartede) handlinger fra brugerens side. En agent er ofte usynlig for brugeren.

Animation

En sekvens af billeder over tid; fx en tegnefilm.

Anker

Et punkt i et HTML-dokument, markeret, så man kan lave en link til det.

Anti-alias

Et grafisk trick, der gør hakkede kanter på billeder glattere ved at bruge farvetoner.

Anti-virus program

Et anti-virus program er et program, der beskytter din computer mod virus. Programmet undersøger (scanner) dine harddiske, floppy-drev og alle de filer, du åbner på computeren. Desuden sørger anti-virus programmet for at scanne de mails, du modtager, for virus. Finder programmet en virus, vil det enten fjerne den og lade den nu virusfri e-mail blive eller blokere for e-mailen, så du ikke modtager den. Programmet vil fortælle dig, at du ikke kan modtage denne mail, da den er inficeret med virus. Hvis du har fået en virus, f.eks. ved at åbne en vedhæftet fil, kan anti-virus programmet ofte rense filen, så du kan bruge den, uden din computer eller dine programmer bliver inficeret. Alternativt kan anti-virus programmet slette filen eller stille den i karantæne, hvis den ikke kan rense den, derved ødelægges og smitter den ikke andre filer.

Applet

Et program, der bliver afviklet gennem en browser.

Archie Søgeselement

Søgeselement for filer, der kan hentes via FTP.

ARPA (Advanced Research Projects Agency)

Et projekt, som blev startet af USA's forsvar efter anden Verdenskrig. Projektet resulterede i opbygningen af ARPAnet, som senere udviklede sig til internettet.

ASCII

Et tegnsæt, der indeholder de mest almindelige tegn, bl.a. det engelske alfabet.

ASP (Application Service Providers)

Leverandører af centralt drevne netbaserede tjenester og applikationer som brugerne benytter efter behov, ved at "leje" dem til kortsigtet brug i stedet for at købe dem for bestandig.

ATM (Asynchronous Transfer Mode)

En avanceret netværksteknologi der kan anvendes til både almindelig data og tidskritiske ting såsom telefonopkald. Teknikken bruges meget i telefoni-netværk og ADSL bruger denne teknik til at overføre data. Helt konkret er ATM en switching teknologi, der organiserer digital data i 53 byte celler (48 byte data, 5 byte header). ATM benyttes for eksempel til højhastigheds WAN forbindelser og store backbones med hastigheder op til 10 Gbps. Det mest udbredte er dog OC-3/STM-1 (155 Mbps) og OC-12/STM-4 (622

Mbps.). TCP/IP over ATM giver ca. 10% overhead i forhold til Ethernet, fordi ATM cellerne er meget mindre end Ethernet frames. Fordelen ved ATM er, at den er god ved tidskritiske netværksting, og bruges derfor ofte ved telefonopkald samt i forbindelse med xDSL forbindelser, hvor ATM er laget mellem PPP og xDSL.

Attachment

En fil (programmer, tekstdokumenter, grafik billeder eller musik), som bliver vedhæftet en e-mail. På den måde har man mulighed for at sende næsten alt vha. e-mail.

Attribut

En udvidelse i en tag.

B

Backbone

"Rygraden" i internettet. Det er de højhastighedslinier, der forbinder de forskellige hovednetværk på internettet.

Baud

Den enhed, der bruges, når man måler antallet af signalændringer pr. sekund. Baud er opkaldt efter franskmænd Baudot, der opfandt en revolutionerende ny form for telegrafi i 1874. Overførselshastigheden måles i BPS (Bits pr. sekund).

B-kanal

ISDN forbindelser består af B-kanaler, samt service kanaler (D-kanaler). B-kanalerne bruges til selve datakommunikationen. TDC tilbyder etablering af ISDN2 og ISDN30. Disse har henholdsvis 2 og 30 B-kanaler. Hver B-kanal har en båndbredde på 64 kbit/s.

Bluetooth

Bluetooth er en standard for et kortrækkende radiosystem, der er udviklet til erstatte alle former for kommunikationskabler. Med Bluetooth kan man etablere en forbindelse mellem 2 enheder, der begge har Bluetooth, når bare man befinder sig i en afstand på maksimalt 10 meter. I fremtiden bliver Bluetooth formentlig standard i alle mobiltelefoner, computere og mange andre elektroniske enheder.

Binhex

Standard for e-mail (e-post) filer.

Bit

Den mindste dataenhed i en computer. Den kan enten have værdien 0 eller 1. Der går 8 bits til en byte.

Bookmark

Direkte oversat: bogmærke. Også kaldet favoritside. Et bookmark gemmer en internetadresse så man har hurtig adgang til den på et senere tidspunkt.

Bots

Kommer af robotter (der igen kommer af det slaviske "rabota" - arbejde). Elektroniske programmer, der kan minde om kunstig intelligens på Internet. Bots muliggør en selvstændig handling på baggrund af gentagne ensartede handlinger fra brugerens side.

BPS Bit/s (Bits per. second)

Er den enhed, man måler overførselshastighed i. Et hurtigt modem i dag er på 33.600 bps - ved download endda endnu hurtigere (K56) En dårlig telefonforbindelse eller anden forstyrrelse kan dog forringe hastigheden.

Bredbånd

Højhastighedsnetværk med plads til mange brugere på nettet samtidigt. ADSL er et godt eksempel på bredbånd.

Browser

Et program til at vise hjemmesider på www. Oftest kan disse programmer også bruges til andre dele af internettet, for eksempel til at modtage og sende e-mails, hente filer over FTP og deltage i diskussioner i Newsgroups. De mest kendte browsere i dag, som også indeholder disse andre funktioner, er Netscape Navigator og Microsoft Internet Explorer.

Brugernavn

For at få adgang til internettet, til at modtage e-mail og til enkelte computere på internettet, er det nødvendigt at oplyse, hvem man er ved hjælp af et brugernavn (kundenummer) og bekræfte dette ved at opgive en adgangskode. Det er kombinationen af brugernavn og password, der identificerer dig.

Buffer

Midlertidigt lager til opbevaring af data. Hvis en computer ikke er klar til at modtage data, opbevares det i bufferen, hvorefter det overføres til computeren, når den igen er klar.

Bulletin Board System - BBS

En elektronisk opslagstavle, hvor brugerne kan anbringe meddelelser. Mange BBS'er kræver medlemskab.

Byte

En dataenhed i en computer. Den består af 8 bits og kan antage 256 forskellige værdier. Filstørrelser måles ofte i bytes, kilobytes (KB) eller megabytes (MB). En KB er lig 1.024 bytes og en MB er lig 1.024 KB.

Båndbredde

Båndbredden angiver forskellen mellem den højeste og den laveste frekvens, der fremkommer i et analogt signal. Båndbredden er bestemmende for, hvor nuanceret og dermed komprimeret man kan sende et konkret budskab. Billigt talt kan båndbredden sammenlignes med antallet af spor på en motorvej.

C

Cache

Midlertidigt lager af sider og billeder, brugeren har set i en browser. Når browseren bevarer de senest viste sider i en cache, undgår brugeren at skulle vente på at siden hentes igen hvis hun surfer tilbage til et sted, hun har været før.

Cancelbot

En agent, der søger efter nyhedsgrupper, som den afleverer forprogrammerede beskeder til, og som sletter andre beskeder, der ifølge den selv ikke harmonerer med bestemte politiske eller religiøse overbevisninger. Agenten bruges ofte af hackere af modsat politisk overbevisning, som ønsker at underminere modstanderes udbredelse af en bestemt mening på internettet.

Carrier Bærebølge

Et signal, der hele tiden sørger for, at der er kontakt mellem dig og det sted, du har ringet op til ved hjælp af dit modem. Bærebølgen varierer i takt med de data, der bliver overført frem og tilbage. Du vil også typisk finde en lampe, der hedder CD (Carrier Detect) på dit modem, så du kan se, om der er forbindelse.

Cascading Style Sheets forkortet CSS

En teknik, som gør det muligt at knytte det samme "style sheet" - formatsæt - til mange forskellige HTML dokumenter. Et formatsæt er kombinationen af tegnsæt, bogstavfarver, mellemrum, overskriftstyper osv. Dokumentets forfatter kan vælge et formatsæt, men læseren kan moderere formatet for f. eks. at få større typer osv.

CD-rom Compact Disk Read Only Memory

Et fast pladelager, som du kun kan læse, men ikke skrive til dvs. du kan ikke gemme data på den, i modsætning til en harddisk.

CGI kort for Common Gateway Interface

En standard for formidlingen af data til og fra eksterne programmer. Det kan fx være i forbindelse med et program, der behandler data, som bliver indtastet af brugere på en hjemmeside. Et CGI program kan fx være et program, der tager indtastede data fra en homepage og sætter disse data ind i en database. CGI bliver normalt kun brugt i forbindelse med internet-applikationer.

CHAP

Populært sagt en forbedring af PAP (Password Authentication Protocol), som verificerer brugere. Udvidelsen består i, at man med jævne mellemrum kan "udfordre" (Challenge) brugeren for at sikre, at han stadig er den, han giver sig ud for at være.

Chat

En internet-tjeneste, hvor brugerne kan kommunikere direkte (online) og skriftligt med hinanden. For at kunne bruge chat kræves der en IRC-klient og adgang til en IRC-server.

Client

I forbindelse med internettet er din computer normalt en "client", som gennem internet-forbindelsen opnår kontakt med en masse "servere". En server indeholder data, som mange forskellige mennesker gerne vil have adgang til. Serveren venter passivt på en forespørgsel fra Client - din computer. Når Serveren får en forespørgsel, sender den data tilbage til Client maskinen. Et Clientprogram er et program, som du har lokalt i din computer.

Clonebot

En agent, der "stjæler" en brugers identitet ved at iagttage denne i et stykke tid i fx chatrooms. Clonebotten smider den "rigtige" bruger ud af systemet, når den føler sig parat til at kunne overtage dialogen og viderefører derefter selvstændigt dialogen - uden indblanding fra brugeren, der nu er helt uden indflydelse på, hvad der sker. Men clonebotten har en modstander - se Guardbot.

Community

Et samlingssted på internettet. Ofte brugt i sammenhæng med websites, hvor brugere kan møde hinanden eller hente informationer om et givent emne.

Cookies

En stump information (en såkaldt variabel), som bliver gemt i din browser (reelt på din harddisk). Hvis du fx logger ind på en webserver med dit brugernavn og password, kan serveren gemme dit brugernavn i din browser, så du ikke skal huske password næste gang, du kommer forbi samme homepage. Et andet eksempel kunne være, at webserveren opretter en tæller i din browser, så den kan se, hvor mange gange du har været inde på siderne (ved at tælle op på din cookie).

Communicationsport /COM-port/Kommunikationsport

En del af en computer, der er beregnet til kommunikation med udstyr uden for selve computeren. Udstyret kan for eksempel være en mus eller et modem. Betegnes normalt COM1, COM2 osv.

Cross-post

Betyder, at et indlæg til News samtidigt sendes til mere end én nyhedsgruppe. Læsere, der følger med i flere af grupperne, vil dog kun blive præsenteret for indlægget (som nyt) én gang. Det anses for dårlig "Netikette" at cross-post'e for bredt.

CSLIP Compressed SLIP

En udgave af SLIP med en smule kompression.

CSS

Se Cascading Style Sheets.

CTI - Computer Telephone Integration

Telefoniløsning, hvor computeren arbejder sammen med telefonen. Med CTI får medarbejderen et redskab til at være forberedt og yde optimal kundeservice, når telefonen ringer.

Cyberspace

Et begreb, som oprindeligt blev brugt af William Gibson i "Neuromancer", en fremtidsroman om computerens verden og det omgivende samfund. Cyberspace er det virtuelle rum skabt mellem computere, hvor mennesker kan mødes uden at mødes i virkeligheden.

D

DHCP

Står for "Dynamic Host Configuration Protocol". DHCP bruger en service på en server til automatisk at konfigurere en klient's TCP/IP indstillinger, når maskinen starter op. Serveren kan udsende IP-adresse og netmaske (subnet mask) til klienten, IP-adresser på DNS servere, default gateway, tidsservere, WINS servere etc. DHCP serveren kan tildele IP-adressen statisk, så klienten altid får den samme IP-adresse. I det tilfælde er IP-adressen bundet til klientens netkort via dettes MAC-adresse. DHCP serveren kan også tildele adressen flydende; i dette tilfælde tildeles klienten en tilfældig IP-adresse fra DHCP serverens adresse pool.

Dialer

Et opkaldsprogram, der skaber forbindelsen til internettet gennem et modem. Hvis du starter en browser eller et e-mail program og vælger at gøre noget, som kræver internetadgang, vil programmet (normalt) starte dialeren, som så skaber forbindelsen til internettet.

Dial-on-demand

Beskriver en routerfunktionalitet hvor der, via en dialup forbindelse, automatisk etableres forbindelse ved behov.

Dial-Up

Betyder ringe op og betegner den metode, man anvender for at komme på internettet. Dial-Up forbindelsen fås typisk ved hjælp af et modem.

Digital Signatur

Teknologi, der bruges til at verificere afsenderen af en e-mail. Digital Signatur kan desuden bruges til at kryptere indholdet i e-mails samt sætte en elektronisk underskrift på et digitalt dokument. Digital Signatur kan rekvireres af private borgere, medarbejdere, virksomheder og organisationer. Du kan læse mere om Digital Signatur til virksomheder og organisationer her <http://erhverv.tdc.dk/digital/>

Direkte opkobling

En opkoblingsform, der giver adgang til at benytte internettet direkte fra egen pc - i modsætning til opkald via modempulje. Din egen pc bliver en del af internettet, idet den kommunikerer TCP/IP direkte med resten af internettet.

Dither Simulation

At få en farve i et billede ved at blande prikker af andre farver.

D-kanal

ISDN forbindelser består af B-kanaler samt service kanaler (D-kanaler). D-kanalerne bruges til signalering.

DNS - Domain Name Server

En computer, der oversætter domænenavne (forståelige bogstaverede navne) til IP-adresser (rene talkoder). Når du indtaster en adresse i et internetprogram, for eksempel din browser, kontakter programmet en DNS, som sender den ønskede adresse tilbage i den form, som kræves på internettet.

Domain

Internet er inddelt i domæner. Et domæne er en Internet-adresse. Til hvert domænenavn (eksempelvis tdc.dk) hører en entydig IP-adresse (eksempelvis 193.162.146.9). Denne "oversættelse" fra tekst til tal, foretages af en Domain Name Server (DNS).

Domænenavn

Del af navnet på en server. Første del af URL. <http://kundeservice.tdconline.dk/bredbaand/> er en URL. "tdconline.dk" er domænenavnet. Heraf er "dk" topdomænet. "kundeservice" kaldes subdomænet.

Download

Download betyder at hente ned, dvs. når man skal have fat i filer der ligger på internettet, og hente dem ned på sin egen computeren (client). Dette kan fx gøres med FTP. Modsætningen til download er Upload, dvs. at lægge noget op på serveren.

DNS Domain Name Server (system)

En computer, der oversætter domænenavne (forståelige bogstaverede navne) til IP-adresser (rene talkoder). Når du indtaster en adresse i et internet-program, for eksempel din browser, kontakter programmet en DNS,

som sender den ønskede adresse tilbage i den form, som kræves på internettet.

DSLAM (Digital Subscriber Line Access Multiplexer)

Leverer yderst højhastigheds data transmission over eksisterende kobber telefonlinjer. En DSLAM adskiller tale-frekvensområdet fra data trafikken og kontrollerer og router den digitale abonnents xDSL trafik mellem abonnentens slutbruger udstyr (router, modem, eller netværks interface kort [NIC] og internetudbyderens netværk (server).

Dynamisk allokerede IP numre

Alle maskiner på internettet skal have et IP-nummer. For permanent opkoblede servere skal disse numre være statisk allokerede. Dette skyldes, at man udefra skal kende deres nummer for at henvende sig til dem. For maskiner, der kun anvendes til at gå ud på internettet af og til, og derfor ikke skal kunne kontaktes, andet end når de selv har meldt sig på, kan man nøjes med at tildele et IP-nummer, når de er på internettet. IP-nummeret skal bruges til at hente data hjem (der skal være en adresse at sende det til). Ved at benytte sådanne dynamisk allokerede IP-numre kan man spare på den samlede mængde af uddelte numre. En normal internet-bruger, som kobler op via modem, får altså tildelt et Dynamisk allokeret IP-nummer.

E

Editor

Et program, man bruger til at redigere en fil i, fx en webeditor til websider, eller en teksteditor til tekstfiler.

Enkeltbrugeropkobling

Giver mulighed for at forbinde en enkeltstående pc med internettet. Modsætning til flerbrugeropkobling. Se direkte og inddirekte opkobling.

E-mail/e-post Elektronisk post

Den elektroniske version af normal post. Her foregår det bare imellem computerere på internettet eller i mindre netværk, så det går generelt meget hurtigere end med den normale post. Derfor ynder nogle brugere af e-mail at kalde normal post for snail-mail, altså snegle post. På internettet vil en e-mail-adresse fx se sådan ud: navn@firma.dk eller navn@Internetudbyder.dk. (udtales: navn at firma dot dk).

Ethernet

En af de mest udbredte standard til brug i lokalnet. Det fås efterhånden i mange varianter og prisklasser. Der findes 3 hastigheder på nuværende tidspunkt. De er hhv. 10, 100 og 1000 Mbps. Også kendt som "Ethernet", "Fast Ethernet" og "Gigabit Ethernet". Ethernet er defineret i IEEE 802.3 standarden.

Expire

Betyder "Udløbe" og er et udtryk fra news. Indlæg kan af praktiske årsager kun opbevares i en vis periode på den enkelte newsserver; derefter slettes de - de udløber.

F

FAQ Frequently Asked Questions

Et dokument, der giver svar på de almindeligste spørgsmål om et emne. Det betyder direkte oversat: ofte stillede spørgsmål, og kaldes derfor ind i mellem også OSS.

Fast analog linie

En fast opkoblet telelinie, der benytter sig af sædvanlig telefonteknik og derfor fungerer som en analog linie. At linien er fastopkoblet betyder, at teleselskabet i centralerne har gennemstillet linien, således at der altid er forbindelse mellem de to endepunkter.

Fast digital linie

En fast opkoblet telelinie, der benytter sig af digital teknik. At linien er fastopkoblet betyder, at teleselskabet i centralerne har gennemstillet linien, således at der altid er forbindelse mellem de to endepunkter.

Favorites/favoritter

I browsere kan man oftest vælge at gemme adresserne på de hjemmesider, man ønsker at vende tilbage til senere. Når dette gøres, bliver adressen lagt i fil med yndlingssteder, som man senere kan vende tilbage til. Betegnes også "Bookmarks".

Firewall

En firewall bruges af sikkerhedshensyn, når man skal forbinde to netværk. Det kunne fx være et lokalnet og internettet. En firewall mellem sådanne to net sætter en "stopklods", så der ikke kan foregå "ukontrolleret" udveksling af data mellem de to net.

Firewalls bruges også af private som kobler sig på internettet, så hackere ikke kan trænge ind på deres computer. Dette svarer til, at du har ansat en dørmand, som er blevet instrueret om, at du kun ønsker at modtage breve og pakker fra nogle bestemte personer. Hvis forsendelserne ikke er fra disse personer, vil dørmanden afvise dem ved døren.

Flatrate

Ubegrænset brug af internet eller telefoni til fast pris. De fleste ADSL-abonnementer er flatrate.

Flerbrugeropkobling

Giver mulighed for at forbinde en flerbruger/server maskine eller et netværk med Internet. Herved gives mulighed for at flere samtidig kan få adgang til Internet. Modsætning til enkeltbrugeropkobling.

Flydende billeder

Billeder på en webside, der højre- eller venstrestilles så teksten flyder udenom.

Frame

En af delene af et frameset.

Frameset et dokument, der opdeler browservinduet i flere separate dokumenter.

Freeware Programmer

Programmer som distribueres gratis på internettet til fri afbenyttelse. Se også shareware.

FTP File Transfer Protocol

En protokol, der styrer kommunikation ved filoverførsler. (Download og upload af filer)

FTP-hotel

Et almindeligt anvendt udtryk for muligheden for at leje plads på en FTP server.

FTP-program

Program til at udføre filhåndtering over Internet.

FTP-server

En server, hvorfra dokumenter kan hentes via FTP, eksempelvis ftp.funet.fi og ftp.sunet.se.

FTP-site

Se FTP-server.

FUT Follow Up To

Et udtryk, der ofte bliver brugt i news/USENET sammenhæng. Bruges, når man ønsker at flytte en diskussion fra een gruppe til en anden.

G

Gateway

En port mellem flere forskellige systemer. Det vil sige, at man fx kan bruge en gateway for at kunne skabe kontakt mellem internettet og andre computer netværk, såsom Diatel eller lign. En gateway laver altså data om fra et system til et andet, så de forskellige systemer kan forstå hinanden.

GIF-Graphics Interchange Format

Et standard format for billedfiler på www. Filformat GIF er populært, da det bruger en komprimeringsmetode,

som gør filerne mindre.

GIF-animation

En variation af GIF-formatet, der kan indeholder animationer - "levende" billeder.

Gopher

Internet-tjeneste, der er tekstbaseret og menustyret. Forløber for www. Ordet Gopher betyder jordegern.

GPRS - General Packet Radio Service

En teknik, som bruges til at koble mobiltelefonen til internettet. Mobiltelefonen skal være forberedt til GPRS. Med GPRS er man altid on-line og betaler kun for den datamængde, der overføres. Teknikken giver dataoverførsel med hastigheder op til 115 kbps. I praksis får du omtrent samme hastighed som via et almindeligt telefonmodem.

GPS - Global Positioning System

Det er en amerikansk satellitsystem, der består af 24 satellitter, som er i kredsløb om jorden. Oprindeligt var systemet udviklet til det amerikanske militær, men i firserne blev det frigivet til civil brug. Med en GPS-modtager kan satellitterne bestemme din position på jordkloden med ca. 10 meters nøjagtighed. Systemet egner sig derfor godt til alle former for navigation. Når GPS-modtageren kombineres med en computer, kan positionen overføres til et landkort, så man kan se hvor man befinder sig.

GPRS - General Packet Radio Service

Datatjeneste til GSM-systemet, hvor man er koblet til det mobile internet hele tiden, men kun betaler for den mængde data, man sender eller modtager. GPRS bruges også til at sende e-mails fra mobiltelefoner.

GSM - Global system for Mobile communication

GSM-nettet blev introduceret i 1991, og er i dag standardnettet for al mobil kommunikation i Europa og Asien.

Guardbot

Er modstykket til Clonebotten - nemlig en agent, der forsvarer mod denne. Robottens formål er at holde chatrooms fri for Clonebots. I dag estimeres det, at omkring fem pct. af alle chatrooms besøges af Guardbots. I alt var der, ifølge bladet "Netbots", midt i 1997 600 agenter på Internet - antallet stiger dagligt med nye intelligente agenter (bots).

H

Harddisk

Den del af computernes lager, som gemmer data, også når strømmen er slukket. Harddisken består af et (eller flere) drev, på engelsk drive, ligesom diskettedrevet læser disketterne. En standard harddisk er drevet med bogstavbetegnelsen C: men kan være delt op i flere partitioner, områder, som har yderligere bogstavbetegnelser, som D: og så videre.

HDLC High-level Data Link Control

En datatransmissionsprotokol til brug på synkrone serielle dataforbindelser.

Header

Metainformation om et dokument, fx MIME-type, sendt før selve dokumentet i en HTTP-overførsel. Hvis du fx vil spore afsenderen af en e-mail, kan du se på e-mailens "Header". Hvordan du finder "Headeren" afhænger af dit postprogram. Du skal åbne brevet: I Microsoft Internet Explorers postprogram MS Internet Mail Filer -> Egenskaber -> Faneblad Detaljer I Netscape Navigator Vis -> Headers

Hjemmeside Et eller flere sammenhængende "dokumenter" på internettet, der kan indeholde tekst, billeder og lyd - f.eks. <http://tdc.dk>. Med et internetabonnement hos TDC har du mulighed for at have din egen hjemmeside liggende på en TDC "homeserver", så den døgnet rundt kan ses fra hele verden.

Homepage

Se hjemmeside.

Host

Se Server

HTML - Hyper Text Markup Language

Det format websider skrives i. Gemmes som ren ASCII-tekst. Grundsyntaxen er ens for alle browsere, men der findes format-varianter som kun kan vises i bestemte browsere. Det betyder, at man kan opleve at få "fejl" på en hjemmeside, selvom den godt kan vises i en anden browser end den man benytter.

HTTP - Hyper Text Transfer Protocol

Den protokol, der styrer kommunikationen i WWW.

HUB (engelsk for "hjulnav").

En hub er en enhed med et antal porte, der deler trafik rundt fra en port ud til alle de andre porte. Dvs. der går nogle "pakker" ind i hubben, som fordeles ud til alle de andre porte, og de computere, der er knyttet til disse porte. Alle enheder, der er tilsluttet en hub, modtager på den måde de samme "pakker", og det kaldes derfor også et "delt medie". En hub, der benyttes til at forbinde computere i et netværk, svarer i store træk til at serieforbinde computere.

Hyperlinks

Et hyperlink eller et link, kan populært oversættes til et "hop". Det er ved hjælp af disse hyperlinks, at man kan navigere rundt i det, som kaldes hypertext. Internet og Windows hjælpefiler er opbygget som hypertext og gør flittigt brug af links. Det kan være et ord eller et billede, der virker som springbræt til et andet sted på Internet - i samme dokument eller til et helt andet sted. Du kan kende hyperlinks på, at i Windows bliver markøren på skærmen til en lille hånd, når du rammer hyperlinket.

Hypermedia

Som hypertext, bortset fra det også kan indeholde billeder, lyd etc.

Hypertext

Tekst, der indeholder henvisninger på kryds og tværs i teksten, henvisninger man umiddelbart kan følge ved at klikke på links, og derved læse teksten på en ikke-linær måde.

I**Imagemap**

Et billede, hvor forskellige dele af billedet er links til forskellige steder.

Initialiserings streng eller Init string

Det sæt kommandoer, der bliver sendt til dit modem, når dit opkaldsprogram bliver startet op. Man kan egentligt kalde det "klargørings" kommandoer. Det er her, computeren sørger for, at modemmet får at vide, hvordan det skal opføre sig, når du bruger det.

Interaktivitet

Når et program reagerer på brugerens input. Den simpleste form for interaktivitet på nettet er links. Mere avancerede former kan laves med Java eller JavaScript.

Internettet

Det globale netværk af computere, der er koblet sammen i et netværk, hvor der er mulighed for at hente informationer.

Internet Explorer

Browser udviklet af firmaet Microsoft.

Internet-forbindelse

En forbindelse mellem en computer og internettet. Forbindelsen kan enten være fast eller etableres efter behov fx via modem.

Internetudbydere

Et firma, der tilbyder services som internetadgang, servere, webhotel el.lign. Det samme som ISP, der er en

forkortelse af den engelske betegnelse.

Intranet

Et mindre netværk, som bygger på internet teknologi - fx e-mail, HTTP, websider i HTML, Java, m.v. Mange virksomheder bruger intranet til Intern kommunikation.

IP - Internet Protocol

Et regelsæt for, hvordan kommunikation skal foregå mellem computere på internettet.

IP-forbindelse

Forbindelse mellem en pc med modem og en internettets udbyders computer, hvor den enkelte pc får tildelt en (midlertidig og dynamisk) IP-adresse. Ved denne type forbindelse har man komplet adgang til alle internettets muligheder (dvs. alle tjenester/services).

IP-adresse

Det unikke nummer, som hver enkelt maskine på internettet har. Disse numre er en integreret del af TCP/IP. Numrene svarer til telefonnumre på telefonnettet og skrives som A.B.C.D, hvor hvert af tallene A-D er et decimaltal mellem 0 og 255 (ex: 193.88.44.42). I den daglige brug af internettet er det ikke nødvendigt at kende disse numre, idet der findes et såkaldt Domain Name System (DNS), der sikrer, at man ud fra det symbolske domænenavn kan finde det tilsvarende IP-nummer automatisk.

IRC Internet Relay Chat

Se Chat.

ISDN - Integrated Services Digital Network

En digital telefonlinie. Lyden laves om til datapakker. Overfører med konstant høj hastighed, er ikke følsom overfor elektrisk støj og har en kort opkoblingstid - du er hurtigt "på".

ISDN kanal

Det samme som ISDN B-kanal, se B-kanal.

ISP

Internet Service Provider (Internet udbyder). TDC er en ISP.

J

Java

Et programmeringssprog, der bliver benyttet til internet-applikationer. Du kan læse mere om Java på <http://java.sun.com/>

JavaScript

Et mere simpelt programmeringssprog end Java. Du kan læse mere om JavaScript på <http://www.netscape.com>

JPEG

Et grafikformat brugt på internettet, specielt velegnet til fotografier.

JScript

Microsofts udgave af JavaScript.

K

K56 flex

Den hurtigste standard der findes for opkald via en normal (ikke digital) telefonlinie. Hedder "flex" fordi den kan afpasse hastigheden til de foreliggende muligheder - f.eks. hvis telefonlinien er langsommere pga. elektrisk støj.

kbit/s

En måleenhed for transmissionshastighed. 1 kbit/s er lig med 1.024 bits pr. sekund.

Kill-file

Der er tale om en slags elektronisk filter, som skjuler eller fremhæver bestemte indlæg. Man kan fx rette sorteringen mod afsenderen, emnet eller antallet af nyhedsgrupper, så man ikke modtager nyheder eller breve fra bestemte personer om bestemte emner eller over en vis længde.

Klient

Et program i brugerens ende af et netværk, fx en webbrowser eller et mailprogram. Kommunikerer med servere. Se Client.

Klient-server

Internettet er bygget op omkring klient-server teknologi. Computerne på internettet er servere. En server indeholder data, som mange forskellige mennesker gerne vil have adgang til. Den venter passivt på en forespørgsel fra klienten - din computer. Når serveren får en forespørgsel, sender den data tilbage til klienten. Tdconline.dk ligger på en server. Den venter på bl.a. din forespørgsel.

Komprimering

En metode, til at få en datafil til fylde mindre. Grundprincippet er, at en lang række ens tegn i en fil omdannes til en angivelse af antal tegn samt, hvad tegnet var. ZIP og ARJ er eksempler på komprimeringsprogrammer. Mange programmer er "komprimerede", når de downloades fra Internet. De "pakkes ud" (extract) på din harddisk i forbindelse med installationen.

Konfigurere

Indstille et program eller en computer til en bestemt type opgave, for eksempel til at komme på internettet eller sende/modtage e-mail. Svarer til "Opsætning".

L**LAN Local Area Network**

På dansk betyder det "lokalt netværk". Et LAN vil typisk være et mindre netværk i en virksomhed. Internettet er ikke et LAN - det er derimod et WAN (Wide Area Network).

Link

Se hyperlinks.

M**MAC Adresse**

En MAC (Media Access Controll) adresse er selve den adresse, som fysisk udstyr har. F.eks. har netkort, switche og routere MAC adresser som disse genkender hinanden med. MAC-adresser er altid unikke.

Mail Post

I internet-sammenhæng oftest det samme som en e-mail.

Mail-alias

Et mail alias er en e-mail-adresse, som blot hedder noget andet end den egentlige e-mail-adresse. Post sendt til et mail alias bliver automatisk sendt til den egentlige e-mail konto, hvor den kan hentes af modtageren.

Mail-bomb

Det at fylde en persons elektroniske postkasse med store mængder uønsket post. De fleste internet-udbydere har regler, der udelukker brugere, som mail-bomber.

Mailbot

Et program, som filtrerer indkommende e-mails. På baggrund af brugerens adfærd ved tidligere

gennemlæsning af e-mails udarbejder Mailbot en prioriteret rækkefølge for læsning.

Mailingliste

En mailingliste består af et antal e-mail-adresser på personer, som abonnerer på listen. Når en meddelelse sendes af sted til listens egen e-mail-adresse, sendes den automatisk af sted til alle dem, som abonnerer på listen.

Mail-box

Refererer til det kundenummer (brugernavn), der benyttes ved opsætning af et e-mail-program. I TDC sammenhæng kan det fx være 120010315000.

Mail-server

En server, der modtager og sender e-mails. De e-mails, som modtages af mailserveren, bliver på serveren, indtil den endelige modtager henter dem derfra. I modtagerens postprogram, for eksempel Netscape Mail, Microsoft Internet Mail eller Eudora, angives mailserverens IP-adresse eller navn, fx post1.tele.dk.

MAN Metropolitan Area Network

Er en mellemting mellem et LAN og et WAN. Et eksempel på et MAN er Esenet (www.esenet.dk) i Esbjerg, som tilbyder internetadgang via et lokalnet, som dækker en stor del af Esbjerg by.

MIME Multipurpose Internet Mail Extension

En standard for at sende e-mail, der indeholder bogstaver og tegn, som ikke er en del af det amerikanske tegnsæt. Det bruges også til at sende dokumenter og filer.

Mirror

En kopi (et spejlbillede) af en internet-ressource, typisk et FTP-bibliotek. Der laves ofte mirrors af de mest populære FTP-biblioteker, så de filer, der er i biblioteket, kan hentes fra flere forskellige steder. Det betyder, at brugerne kan hente filerne et sted, der ligger tættere ved dem.

Modem En forkortelse for Modulator-Demodulator - oversætter computerens digitale signaler til telefonliniens analoge signaler og omvendt. Den kasse, der forbinder din computer med telefonnettet. Bruges mest korrekt om en forbindelse med telefonlinier, der ikke er ISDN, da der ingen modulering/demulering forgår ved en ren digital (ISDN) overførsel.

Modempulje

Det samme som opkaldspunkt. En kasse, der virker som en computer med et stort antal modemer, som du ringer til for at få adgang til internettet.

Moderator

Redaktør, som sorterer indlæg til en nyhedsgruppe. Ingen af dk-grupperne har en moderator.

Multimedia

Computersystemer, som integrerer lyd, video og data.

N

Netikette

En sammentrækning af net og etikette, - altså de sociale færdselsregler på internettet.

Netkort

Network interface card (NIC) er et kort, som er installeret i computeren, så denne kan tilsluttes et netværk. PC'ere, arbejdsstationer og bærbare på et lokal netværk har typisk installeret et Ethernet netkort eller Token ring.

Netmaske

Anvendes af opkaldsprogrammet ved tildeling af en IP-adresse. Skal i Danmark normalt sættes til 255.255.255.0

Newbie

Nybegynder på internettet. Udtrykket anvendes som regel venligt. Ses også anvendt om afsenderen selv, når denne tror sig på vej til at stille et dumt spørgsmål. Der findes i øvrigt ikke dumme spørgsmål, men en del dumme svar.

News eller Usenet

Internet-tjeneste med konferencer og diskussionsgrupper - en slags elektroniske opslagstavler, hvor alle kan sætte beskeder op og svare på beskeder. Der findes mange tusinde forskellige, hver med sit eget emne.

Newsfeed

Den enkelte internet-udbyder (eller en gruppe af disse) har en news-server, som indeholder alle indlæg fra diverse nyhedsgrupper. Når man poster et indlæg, bliver dette i første omgang lagret på ens egen news-server, og herefter videresendt til andre. Denne proces kaldes newsfeed. Ad hvilke veje, samt kvaliteten af disse (hurtighed samt fuldstændighed) varierer udbyderne imellem.

Newsgroup

Den engelske betegnelse på en nyhedsgruppe.

Newsreader

Program til at læse Usenet News med.

Newsserver

En computer, der håndterer offentlig post i newsgroups. I brugernes newsprogram (eksempelvis Newsreader eller Netscape) skal newsserverens IP-adresse eller navn angives. TDC's newsserver hedder news.tele.dk

NNTP - Network News Transfer Protocol Standard for Usenet News kommunikation.

NS Name Server

De servere på internettet, der sikrer, at alle domænenavne på internettet hele tiden kan findes automatisk. Disse servere udveksler hele tiden informationer med hinanden, således at hvis der sker ændringer i en lille del af nettet (fx: et domænenavn ændres, slettes, tilføjes), vil denne viden blive spredt til hele internettet. Nyhedsgrupper Se News.

O

Objekt 1

li HTML en ekstern fil, som indsættes som et felt på en webside, fx et billede, en applet, en plug-in. 2. indenfor programmering En samling af funktioner og data; et element, som har egenskaber og funktioner; et programmodul, der kan kommunikere med andre programmoduler.

Objektorienteret

Indenfor programmering. Baseret på objekter.

Off-line

Betyder i internet sammenhæng, at der ikke er forbindelse til internettet. Hvis du har downloadet din post og afbrudt forbindelsen for i ro og mag at læse dine mails, siger man, at du er offline. Modsætningen er online.

Online Betyder - i internet sammenhæng - at computeren har kontakt til internettet En computer, der er forbundet til internettet ved hjælp af en fast linie vil typisk være online hele tiden - hvorimod en modemforbindelse kan skifte mellem at være online og offline.

Opkaldsprofil

Oplysninger som skal bruges af dialeren (se dialer) til at ringe op, bl.a. brugernavn og telefonnummer

Opkaldsprogram

Se dialer.

Opkaldspunkt

Et sted du kan ringe til for at komme på internettet. Se modempulje.

OSPF - Open Shortest Path First

En router protocol som bruges ved større netværks systemer frem for RIP (Routing Information Protocol), en ældre routing protocol som i mange større lokal netværk. Ligesom RIP er OSPF også standardiseret af Internet Engineering Task Force (IETF). I modsætning til RIP, som sender hele router tabellen hvert 30 sekund, sender OSPF kun når der forekommer ændringer, og der sendes kun den del af router tabellen, som er blevet ændret. RIP er understøttet i OSPF, da RIP som beskrevet allerede er meget udbredt. Frem for blot at tælle antal hop, baserer OSPF sine sti beskrivelser på "link states", som inkluderer en lang række andre faktorer.

OSS - Ofte Stillede Spørgsmål

Svarer til det engelske udtryk FAQ.

Overførselshastighed

Mål for hvor hurtigt en computer henter data fra internettet. Er afhængig af hastigheden på telefonlinien og den server, der hentes fra. Måles i KBytes/s (Kilo Bytes per sekund) Hvis du henter en stor fil fra en hurtig server, fx fra tu cows.inet.tele.dk kan du se hastigheden i det ledsagende vindue. Overførselshastigheden hænger er proportional med, men er ikke det samme som de 33.6 og 56 128 Kbit/s der opgives for modemer og 128 Kbit/s for ISDN, samt de 256, 512, 1024, 2048 Kbits/s du kan opnå med NetExpress. Som tommelfingerregel skal du dividere denne hastighed med 8 til 10 for at få den til at passe med den downloadhastighed, som browseren viser. Med en ISDN 128 Kbits/s linie vil du typisk kunne opnå ca 10-13 Kbytes/s afhængigt af forholdene - mest serveren i den "anden ende".

P

Pakke

Når data skal sendes via internettet, klipper afsendercomputeren data op i mindre bidder, kaldet pakker, der sendes hver for sig og samles af modtagercomputeren.

PAP - Password Authentication Protocol

En standard for, hvordan brugeroplysninger kan overføres og kontrolleres. Gør det muligt at automatisere brugerens opkoblingsprocedure.

Password

Se adgangskode.

PDA - Personal Digital Assistant

Kaldes også for håndholdt computer, lommecomputer eller palmtop. En PDA er et supplement til computeren, som du kan have med dig i lommen. Man kan overføre aftaler, telefonnumre, tekster og meget andet – begge veje. En PDA fungerer frem for alt som en intelligent kalender, hvor du kan søge og ændre tidspunkter med viderne PDA'er kan også kobles på internettet (via mobiltelefon), bruges til navigation i bilen (via GPS), bruges til visse programmer og spil samt for at afspille mp3-musikfiler

PDF - Portable Document Format.

Et format beregnet til overførsel af layoutede dokumenter til udprintning.

PGP - Pretty Good Privacy

Et krypteringsprogram der både kan kryptere din post (email), og filer på din harddisk.

Ping

En programtype, der kan bruges til at undersøge, om et givent domænenavn er aktivt. Oplyser samtidig hvor lang tid det tager at kontakte systemet.

Pixel

Et billedpunkt på en skærm. 1 pixel er et enkelt punkt på computerskærmen. Bruges gerne som måleenhed på størrelsen af grafiske elementer såsom annoncer og billeder.

Platform

Kombination af hardware og operativsystem.

Platformsuafhængig software

Eller platformsuafhængige data kan forstås af computere på tværs af forskellige hardware- og operativsystemer.

Plug-in

Små programmer, som kan kobles på din browser, så den kan vise video, lyd m.m. Et plug-in downloades fra internettet og derpå starter din browser selv programmet, når der er brug for det.

POP - Post Office Protocol

Navnet på den protokol, hvormed man kan hente post over internettet.
POP3 Den nyeste version af POP.

Portal En hjemmeside, som præsenterer et bredt udvalg af muligheder, og derfor er velegnet som udgangspunkt til at surfe på internettet. Tdconline.dk er et eksempel på en portal.

Postkasse

Se mail-box.

Postsystem

Et system til at ekspedere elektronisk post mellem brugere af systemet. Udover standard E-post systemer, som X.400 og Internet, findes der en lang række proprietære systemer som fx MS-mail, CC:mail, Lotus mail.

PPP - Point-to-Point Protocol

En kommunikationsstandard på internettet. PPP er en smule mere avanceret end SLIP. Bl.a. kører PPP både over synkrone og asynkrone forbindelser og har desuden nogle konfigurations- og testrutiner, som ikke findes i SLIP.

PPPoA

Dækker over begrebet Point-to-Point Protocol over ATM, det er bare en beskrivelse af, hvordan man skal køre en PPP forbindelse over ATM.

PPPoE

Dækker over begrebet Point-to-Point Protocol over Ethernet, det er bare en beskrivelse af, hvordan man skal køre en PPP forbindelse over Ethernet.

Protokol (eng. Protocol)

En protokol er et regelsæt for, hvorledes kommunikation foregår mellem computere. På internettet er der en overordnet protokol, TCP/IP, og al kommunikation på internettet foregår efter de regler, som denne protokol opstiller. Der findes flere underordnede protokoller, som angiver præcist, hvordan kommunikationen af specielle datatyper skal foregå. Der kan være tale om filoverførsler (FTP), sending af e-mail (SMTP) eller modtagelse af e-mail (POP).

Proxy-server

Computer hos internet-leverandøren, som gemmer ofte besøgte internet-sider. Systemet har den store fordel, at man som bruger ikke skal over eksempelvis Atlanten for at hente sine data; man henter dem blot på den lokale server. Svarer langt hen af vejen til det, der hedder cache på din lokale pc. Ulempen er, at avancerede internetsider ikke virker rigtigt, når man bruger proxy-server i traditionel forstand. Flere sites supporterer ikke proxyserverteknikken, bl.a. fordi det ikke er muligt at lave pålidelig statistik på antal af besøgende, hvis siderne besøges via proxyservere. TDC har siden maj 1998 anbefalet, at browsere stilles, så de ikke kører via proxyserver.

Push teknologi

Ordet Push-teknologi betyder, at informationer automatisk kan "skubbes" (pull) ind i din computer, i stedet for at du manuelt skal "trække" dem ind. For eksempel kan nyheder automatisk vises på din skærm i det øjeblik de udsendes, i stedet for at du selv skal holde øje med avisernes hjemmesider. Den manuelle modsætning kaldes Pull-teknologi. Læs videre under "Kanaler" i hjælpen til Microsoft Internet Explorer.

Q

Qmail

Et freeware program (gratis program), som kan bruges til at sende post med, direkte fra en dos-prompt. Men det kan også bruges mange andre steder, fx kan en post-server gøre brug af Qmail. Dvs. når du sender et brev til post-serveren, kan det være Qmail, som sikrer, at brevet bliver sendt videre ud i verden.

R

RAM - Random Access Memory

På dansk "Arbejdshukommelse". Den del af computerens lager, som kun virker, når der er strøm på computeren - når computeren slukkes, går alle informationer i RAMmen tabt. Størrelsen på RAM lager er afgørende for, om du kan afvikle nyere programmer hurtigt.

Real Time

En betegnelse for hurtig transmission og behandling af hændelsesorienterede data og transaktioner, mens de opstår - i modsætning til lagring og videresendelse eller behandling af grupper af data.

Relativ URL

En adresse, som fortolkes i forhold til adressen på dokumentet, hvori den optræder.

RFC - Request For Comments.

Opfordring til diskussion.

RIP - Routing Information Protocol

En yderst udbredt protocol til at vedligeholde router tabel information indenfor et større lokalt netværk. Dvs. RIP opdaterer de forskellige forbundne routere i et netværk, så de hele tiden har de samme informationer om routningsvejene - de er med andre ord enige om behandlingen af netværkstrafikken, hvor de forskellige ting skal hen og ad hvilke veje.

RJ45

Betegnelsen for den type stik der anvendes sammen med Twisted Pair-kabler. RJ-45 bruges desuden også sammen med ISDN. Et RJ-45 stik ligner et forvokset telefonstik af typen RJ-11. RJ-11 dækker over de små telefonstik, som man ofte ser passer ind i bagsiden af et modem.

Roaming

Muligheden for at tilslutte sig internettet i udlandet med dit danske internetabonnement-abonnement men via en lokal udbyder i det pågældende land.

Router

En router er en slags bro mellem flere forskellige systemer komponent, som forbinder hjemmenetværket med et andet netværk, for eksempel internettet. En router minder om et telefonmodem, men den arbejder med betydelig højere hastigheder, da den bruger hurtig overføring via kabel, bredbåndsforbindelser som ADSL eller ISDN. Da en router bruges i netværk, har den oftest en indbygget hub eller switch.

RTF - Rich Text Format

Et platformsuafhængigt filformat beregnet for udveksling af tekstbehandlingsdokumenter mellem forskellige programmer.

Rå kobber

Det eksisterende telefonnet som allerede findes i jorden, hvor der ofte vil forekomme ubenyttede frie kobberledere.

S

SDSL - Symmetrical Digital Subscriber Line

En ny teknologi for kommunikation over det allerede eksisterende telenet. SDSL er i modsætning til ADSL beregnet til et trafikmønster, som genererer symmetrisk trafik; dvs. lige meget trafik fra server til klient, som

trafik fra klient til server. Se også: ADSL.

SGML - Standardized General Markup Language

Et 'metasprog' der bruges til udvikling af dataformater. HTML er udviklet af SGML.

Seriell linie

En datatransmissionslinie, hvor de enkelte bits i tegn transmitteres sekventielt efter hinanden - fx en almindelig modemlinie. I modsætning til en parallel linie. På en almindelig pc er COM1, COM2 osv. serielle porte. Modsætningen er de parallelle porte LPT1, LPT2 osv. - ofte kaldet printerporte.

Seriell tilslutning

En af måderne man kan tilslutte et modem på, er via den serielle port. Stikker er 5½ cm bredt og sidder typisk under USB indgangen, bag på computeren.

Server

En computer på internettet, som passivt afventer din forespørgsel. Den kan give dig adgang til andre computere og mulighed for at hente informationer fra den eller sende informationer til den. Dette er en modsætning til en klient, der i stort omfang kun henter informationer.

Shareware

Programmer som distribueres frit på internettet. Programmerne kan benyttes gratis i en prøveperiode og derefter opkræves et mindre beløb for fremtidig brug.

Site eller sted

En serveradresse på internettet.

Skillefilter

Skiller eller samler bred- og nærbånds frekvenserne. Der findes både to forskellige typer skillefiltre, et til ISDN og et til traditionel analog telefoni (også kaldet POTS). Der kræves et skillefilter for hver kobbersæt (ADSL installation).

SLIP - Serial Line Internet Protocol.

En kommunikationsstandard, der bruges til internettet. SLIP overlader fejlkontrollen til andre dele af systemet.

Smilies

En måde at vise "kropssprog", når man kommunikerer elektronisk. Smileys er nemme at bruge, da de simpelthen bliver lavet ved hjælp af bogstaver og tegn. For at kunne se Smilies ordentligt skal man lægge hovedet på skrå mod venstre side. Så skulle smilies meget gerne ligne små sjove ansigter.

Her er nogle eksempler:

:-) Glad
:- D Henrykt
:-(Sur
:~| Lige glad
;-) Glimt i øjet
8-) Briller
:-P Sulten/Rækker tunge

SMS - Small Message Service

Service - sprog der bruges til at sende beskeder til og fra mobiltelefoner. På mobiltelefonen vises "subject" linien fra e-mail. Du kan sende mellem mobiltelefoner eller mellem mobiltelefon og computere. Se også <http://mobil.tdconline.dk>

SMTP - Simple Mail Transfer Protocol.

En standard for e-mail overførsel.

Snabel-a

@

Snail-mail

Ikke-elektronisk post, fx almindelige postkort og breve.

Spam

Post som er uønsket for modtageren. Det er ofte sendt via andre postservere ude i verden og kan være svært at spore tilbage til afsenderen.

SpeedStream

Producent af netværks udstyr og ejet af Siemens.

Statisk allokerede IP-numre

Når en computer på Internet får tildelt et fast IP-nummer, siges den at have et Statisk allokeret IP-nummer. Det betyder, at computeren altid kan nås fra andre computere på Internet, idet dens adresse ikke ændrer sig. Modsætningen er Dynamisk Allokerede IP-numre.

Style sheets

En mekanisme, som giver muligheden for at tilføje avancerede typografi- og layoutbeskrivelser til HTML. Begrebet kendes også fra teksbehandlere for at angive et layout - et bestemt sammenhængende sæt af margin, skrifttyper, mellemrum, rammer og meget mere.

Switch

En switch er en avanceret box, som knytter flere computere sammen i et netværk. I modsætning til en hub, som også kan forbinde computere i et netværk, er en switch udstyret med "intelligens", så den overfører data til den rette computer. Desuden understøtter en switch fuld netværkshastighed, uanset antallet af computere. Det gør switchen uundværlig i et netværk med mange maskiner eller med meget datatrafik mellem maskinerne

Søgemaskine.

For nemmere at kunne finde adresser/sider på internettet, er der flere steder etableret servere, som gør det muligt at søge efter bestemte emner, ord eller udtryk. Derefter kan man følge links til de steder på nettet, der har de informationer, man søger. Der findes også søgefunktioner på tdconline.dk under <http://find.tdconline.dk>

T

TCP - Transmission Control Protocol

En IP transportprotokol. TCP er sessionsorienteret og er den protokol, der benyttes, hvis det er vigtigt at "pakkerne" når frem og i den korrekte rækkefølge. Se UDP.

TCP/IP - Transmission Control Protocol/Internet Protocol.

Den grundlæggende standard for al internet-kommunikation.

TCP/IP stak

Den grænseflade, der findes mellem Internet-applikationerne og modem/telefonlinie på en pc. TCP/IP stakken kan opfattes som det pc program, der "oversætter" til/fra Internets kommunikation.

Tag

En af de markeringer eller formateringskoder, der bruges i HTML.

Teksteditor

Et program, som bruges til at redigere ren ASCII eller ISO-8859-1 tekst, fx Notesblok i Windows eller Tekst & Lyd på Mac.

Telnet En måde at koble på andre computere over internettet. Ved at koble på en anden computer med en telnet-forbindelse, får man mulighed for at kunne udføre programmer direkte fra den computer, man er koblet op til.

Thread - på dansk tråd

Tråden udgøres af en række nyheds-, diskussions- eller postindlæg om samme emne. De fleste

newsreadere kan samle indlæg i tråde enten via referencer (et header-felt, som peger på de indlæg, der svares på) eller enslydende overskrifter.

Token Ring

IBM har udviklet netværkssystem (IEEE 802.5), der virker ved, at alle computere er tilsluttet i en ring, hvor der sendes en stafet (token) rundt mellem computerne. Kun den der har stafetten må sende en data pakke ud i netværket. Stafetten går derefter videre til næste computer, som nu har mulighed for at komme af med sin data pakke, hvis den har en, ellers går stafetten blot videre. Hvis den maskine, som styrer stafetten skulle gå ned, vil alle de andre maskiner forsøge at blive token-master, således at netværkets stabilitet fortsætter.

Tracert

Tracert kommandoen bruges til at spore en adresse. Man kan ikke spore hvor den maskine, der har adressen, står rent fysisk, men man er i stand til at se, hvor mange routere (netværksknuder) man går igennem for at komme frem til den ønskede IP-adresse.

Trådløst netværk

Et trådløst netværk fungerer præcist som et almindeligt netværk, men i stedet for ledninger bruger man små radiosendere i computerne, og i stedet for en hub eller en switch bruger man en særlig radiomodtager, tit kaldet en "base station", til at forbinde netværket. Radiosignalerne har en rækkevidde på 40 m og kan gå igennem væg og tag, hvilket sparer brugeren for at trække ledninger. Tilgængæld er systemet ikke lige så hurtigt som moderne kabelnet. Man skal også være opmærksom på sikkerheden. Trådløse netværk kan være lette at bryde ind i for uvedkommende, hvis man ikke tager sine forholdsregler.

U

UART - Universal Asynchronous Transmitter and Receiver.

Når du bruger et modem til at kommunikere med, benytter din maskine en UART-chip i forbindelse med kommunikationen. Har du et internt modem, er UART'en indbygget i modemmet. Hvis du har et eksternt modem, benytter du den UART, der sidder på den kommunikationsport, du tilslutter dit modem. Der findes forskellige typer UART, og generelt kan de deles op i to grupper. Den ene gruppe (UART 8250 og UART 16450) har en buffer, som kun kan indeholde et enkelt tegn. Den anden gruppe (UART 16550) har en buffer, som kan indeholde 16 tegn. Hvis bufferen kun kan indeholde et tegn, betyder det, at hvis ikke din computer har læst det tegn, der ligger i bufferen, før der ankommer et nyt tegn via telefonlinien, overskrives det første tegn. Du har dermed mistet et tegn, og dit modem vil derfor lidt senere bede det afsendende modem om at gensende det mistede tegn (og sandsynligvis også alle efterfølgende tegn). Du vil opleve dette som om hastigheden falder eller som mærkelige fejl under kommunikationen.

UCE, Unsolicited Commercial E-mail

Uønsket kommerciel post. (En kunde hos TDC, som afsender UCE, vil i grove tilfælde få lukket sin internet-adgang, jævnfør TDC's kundevilkår).

UDP - User Datagram Protocol

En IP transportprotokol. I modsætning til TCP er UDP ikke sessionsorienteret, og der er derfor ingen garanti for, om pakkerne når frem eller i den korrekte rækkefølge (sekvens). UDP er derimod hurtigere og benyttes til fx audio og video streaming, hvor hastigheden er vigtigere end om enkelte pakker mistes.

Unix

Et åbent, fleksibelt, flerbruger operativsystem til små, mellemstore, større og rigtigt store (multiprocessor) maskiner. Mange computere på Internet bruger UNIX som operativsystem.

Unzippe

Dekomprimere eller pakke en fil ud, som er blevet gjort mindre med et komprimeringsværktøj. På engelsk, Extract. Se også "komprimering".

Upload

Flytte en fil fra egen - client - computer ud til en anden computer - normalt server - på internettet. Hvis du på din pc har fremstillet den hjemmeside, du har mulighed for at lave som internetkunde hos TDC, så uploader du den efterfølgende til en server (home(0-24).inet.tele.dk), hvorfra den kan ses af alle andre på Internet.

URL - Uniform Resource Locator.

Betegnelse for adressen på en webside. Adressen indtastes typisk øverst i browseren, hvorefter websiden kaldes op. På www begynder URLer med http://

USB tilslutning

En af de måder man kan tilslutte et modem på, er via USB porten. Stikket er 1½ cm bredt og sidder typisk under mus og tastatur indgangen, bag på computeren.

Usenet

Se News

User Name

Se brugernavn.

UUCP - Unix to Unix Copy Protokol.

Oprindeligt brugt til kopiering af filer mellem to Unix-maskiner. Findes nu også til de fleste andre operativsystemer. Bruges mest til udveksling af elektronisk post og Usenet News.

UUENCODE og UUECODE Systemer

Kan konvertere binære filer til tekstfiler og tilbage igen. Bruges i forbindelse med overførsel af e-mail.

V

V.34

Standarden for modemer med hastighed på 28.800 bps eller 33.600 bps. Standarden beskriver, hvorledes data skal overføres modemer imellem.

VSDL

Ener en ny xDSL teknologi, som forventes at kunne levere hastigheder på op til 52Mbps. ved download og mellem 1.5 til 2.3 Mbps. ved upload. Ulempen ved VDSL er at kobberkablerne (telefonledningerne) i jorden ikke må være så lange som ved ADSL. Ved en afstand på 1,3 km kan der maksimalt opnås en hastighed på 13 Mbps., men fuld hastighed kan kun opnås ved en afstand på højst 300 meter.

Veronica

Søgeværktøj til søgning efter oplysninger i Gopher-databaser.

VRML - Virtual Reality Modeling Language.

Et kodesprog til formattering af websider. Understøtter 3D grafik og interaktiv rumnavigation.

W

W3C

Forkortelse for World Wide Web Consortium. Definerer blandt andet standarder for protokollen HTML.

WAIS - Wide Area Information Server.

Et system beregnet til søgning efter oplysninger i Internet-databaser.

WAN - Wide Area Network Et større netværk, som dækker et større geografisk område. Internet er et WAN. Se også LAN.

WAVE Et filtypenavn, der benyttes i forbindelse med visse lydfiler.

WAP - Wireless Application Protocol

En nyere global teknologi, som giver trådløs Internet-adgang fra en mobiltelefon. Der skal være en speciel WAP-browser indbygget i mobiltelefonen for at bruge WAP, og det er fortrinsvis tekst, der kan ses i displayet, når man er "på".

Web

En sammenhængende struktur af hypertext- eller hypermediadokumenter.

Webeditor

Et program, man kan lave websider i.

Webhotel

Det almindeligt anvendte udtryk for muligheden for at leje plads på en World Wide Web server.

Webpage

Se hjemmeside.

Webside

Dokument i HTML, som kan hentes over internettet via HTTP.

Webmaster En systemansvarlig for et websted.

Website

Et samleudtryk for en eller flere servere, som har hjemmesider, der er til rådighed for internettet.

Winsock

En forkortelse for Windows Socket. Winsock er et program (en driver), der tillader Windows at kommunikere med TCP/IP.

World Wide Web, WWW, eller Web

Det verdensomspændende spindelvæv. En grafisk repræsentation af de forskellige tjenester på Internet.

World Wide Web Consortiet

En ikke-kommerciel organisation som udstikker retningslinier og anbefalinger for standarder, der indgår i webbet, fx HTML og HTTP.

WWW

Forkortelse for World Wide Web.

WYSIWYG - What You See Is What You Get

Et brugerfladeprincip, som er ved at slå igennem i de fleste almindelige brugerprogrammer. Det bruges bl.a. om webeditorer, der giver et nogenlunde realistisk billede af, hvordan websiden vil se ud for brugeren (modsat den type editorer, hvor man kun ser formateringskoderne).

Z

Zip

Når man komprimerer en fil med programmet "pkzip", eller WinZip oprettes en kopi, som indeholder de samme data, men fylder mindre. Denne fil kaldes en "zipfil". Den har normalt filtypenavnet "zip". Se også komprimering.

Å

Åben

Om dataformater, standarder, protokoller m.v. Lidt diffus betegnelse, men betyder normalt 'ikke kontrolleret af en kommerciel virksomhed, specifikationerne tilgængelige for alle, kan benyttes af alle'.

Hyperlinks / Internetgenveje

IANA (Internet Assigned Numbers Authority):

Organisationens formål er:

- 'Dedicated to preserving the central coordinating functions of the global Internet for the public good'

Hjemmesiden er www.iana.com

TCP/UDP Well-known Port listen:

Hjemmesiden er <http://www.iana.org/assignments/port-numbers>

Tekniske ordbøger på nettet:

- Net-Faq er en dansk database med spørgsmål og svar om IT. Hjemmesiden er <http://www.net-faq.dk/>.
- TDC's officielle ordliste i nyeste version er på hjemmesiden http://kundeservice.tdc.dk/artikel.php?dogtag=art_4368_8059

Firewall Info og TCP/UDP portscanning:

Hovedsiden er www.grc.com og portscanneren finder du på følgende måde:

På hovedsiden trykker du på ShieldsUp!, på næste side (der indeholder en lang liste med en stor del af firmaets software) finder du ShieldsUp! igen og trykker på navnet. Nu starter der en sikker (https) forbindelse op og du bliver vejledt igennem til portscanneren og de øvrige værktøjer du har adgang til her.

DNS - RIPE & DK-hostmaster:

RIPE organisationens formål er:

- RIPE (Réseaux IP Européens) is a collaborative forum open to all parties interested in wide area IP networks in Europe and beyond. The objective of RIPE is to ensure the administrative and technical coordination necessary to enable the operation of a pan-European IP network.

Hovedsiden på RIPE er <http://www.ripe.net/>

DK Hostmaster organisationens formål er:

- DK Hostmaster A/S er administrator af DK-TLD (Danish Top Level Domain). DK Hostmaster A/S er 100% ejet af Dansk Internet Forum (DIFO), og som efter delegation fra DIFO registrerer og delegerer andenordens domænenavne under .dk-domænet.

Hovedsiden på DK-hostmaster er <http://www.dk-hostmaster.dk/>

Microsofts officielle support-sider:

Her kan du finde stort set alt hvad der er værd at vide om de forskellige styresystemer fra Microsoft. Der er en udmærket søgefunktion.

Hovedsiden er <http://www.microsoft.com/technet/default.msp>

Rådgivning, tips og ideer til sikkerhed på et hjemme-netværk med router/firewall:

Her kan du finde en masse nyttige informationer omkring sikkerhed på hjemme-netværket, at bygge en firewall selv eller om masser af gratis programmer til virusscanning, fjernelse af spyware mv.:

Hovedsiden er : <http://www.firewallguide.com/>

Netværksanalyse programmet Packetyzer:

Her kan du finde et Free-Ware (GNU-licens) netværksanalyse program der hedder Packetyzer til brug på en Pc. Det kan hentes/downloades fra organisationen Network Chemistry's hjemmeside.

Hovedsiden er : <http://www.networkchemistry.com/>

Siden med Packetyzer er : <http://www.networkchemistry.com/products/packetyzer/>

Looking Glass services ('kig ind' i Internet-routere):

Her kan du finde værktøjer til at kigge ind i Internet-routere forskellige steder i verden:

TDC's værktøj findes på <http://noc.tele.dk>

Route Views projektets værktøj findes ved at lave en Telnet-kommando:

telnet route-views.oregon-ix.net (return)

Log nu ind (indtast) på routeren med brugernavnet **rviews** (return)

Skriv f.eks. **show ip route** (Return)

SpyWare & MalWare fjernelse:

Her kan du finde et par gratis Anti-spyware programmer og en fin dansk hjemmeside:

Ad-Aware fra Lavasoft <http://www.lavasoftusa.com/software/adaware/>

SpyBot - Search and Destroy fra Team Spybot og Patrick M. Kolla,
<http://www.safer-networking.org/en/index.html>

Hjemmesiden Spywarefri med on-line scanning og diverse værktøjer findes her:
<http://www.spywarefri.dk/>

Tekniske beskrivelser af diverse teknologier

TDC's 'Teknisk beskrivelse af bredbånd':

<http://download.tdc.dk/pub/tdc/erhverv/internet/bredbaand/pdf/88469%20TDC%20Bredb%20E5nd%20V3.pdf>

TDC's 'ADSL mass production':

http://www.iec.org/events/2002/dslwfeurope/presentations/f2_dickow.pdf

ADSL-løsning fra Cisco vedrørende multicast:

http://www.cisco.com/en/US/products/ps6598/products_white_paper09186a00804f9d11.shtml#wp18584

Diverse informationer om sikkerhed mv. på faste & trådløse netværk

Videnskabsministeriets hjemmeside:

<http://www.videnskabsministeriet.dk/cgi-bin/frontpage.cgi>

Fagbøger omkring protokoller

TCP/IP Redbook fra IBM:

<http://www.redbooks.ibm.com/abstracts/gg243376.html?Open>